

I. gyak útmutatások, megoldások

Az debreceni feladatsor megoldásai a feladatokkal együtt letölthetők. A változtatások nem számottevőek.

Az www.inf.u-szeged.hu/~fulop/logika/feladat2.ps feladatsorból:

1. a) $\mathcal{A}_1 = (\mathbb{N}_+, I, \varphi)$, ahol $I(P)(a, b, c) = \begin{cases} 1, & \text{ha } a + b \geq c \\ 0, & \text{különben} \end{cases}$
 $I(f)(t) := t + 1$
 $\varphi(z) = 1$, különben φ tetszőleges.
 Ekkor $\forall x \forall y P(x, y, f(z)) = , \forall x \forall y \in \mathbb{N}_+$ -re $x + y \geq 1 + 1''$ igaz, azaz $\mathcal{A}_1 \models F$.
 De ha $\mathcal{A}_2 = (\mathbb{N}_+, I, \varphi')$ ugyanaz a modell kivéve, hogy $\varphi'(z) = 13$, akkor $\forall x \forall y \in \mathbb{N}_+$ -re $x + y \geq 13 + 1'$ nem igaz, azaz $\mathcal{A}_2 \not\models F$, $\mathcal{A}_2$ nem modellje F -nek.

- b) A formula a p reláció antiszimmetrikus tulajdonságát fejezi ki.

$$\mathcal{A}_1 = (\mathbb{Z}, I, \varphi), \text{ ahol } I(p) : \mathbb{Z}^2 \rightarrow \{0, 1\} \quad I(p)(x, y) = \begin{cases} 1 & \text{ha } x \leq y \\ 0 & \text{különben} \end{cases}$$

modellje a formulának, (φ tetszőleges).

De $\mathcal{A}_2 = (2^{\mathbb{N}}, I, \varphi)$, ahol $I(p) : 2^{\mathbb{N}} \times 2^{\mathbb{N}} \rightarrow \{0, 1\}$,

$$I(p)(A, B) = \begin{cases} 1 & \text{ha } A \cap B \neq \emptyset \\ 0 & \text{különben,} \end{cases} \quad (\varphi \text{ tetszőleges})$$

Nem modellje a formulának.

($2^{\mathbb{N}}$ nem más, mint $\mathbb{N}$ összes részhalmaza.)

2. a) $\exists x \exists y \exists z (\neg(x = y) \wedge \neg(x = z) \wedge \neg(y = z))$
 b) $\exists x \exists y \exists z (P(x) \wedge \neg P(y) \wedge \neg P(z) \wedge Q(y) \wedge \neg Q(z))$
3. $\forall x \forall y \forall z ((x = y) \vee (x = z) \vee (y = z))$ vagy $\forall x ((x = c) \vee (x = d))$.
4. Olyan struktúrákat kell megadnunk, melyek a három formula közül kettőnek modelljei, de a harmadiknak nem.
5. a) IGEN. $\mathcal{A}_{[x \mapsto 1, y \mapsto 3, z \mapsto 2]}$ modellje a formula magjának.
 b) NEM. $x + 1 = y, z + 1 = y, x + 1 = z$ egyszerre nem teljesülhet.
 c) IGEN. $\mathcal{A}_{[x \mapsto \{1\}, y \mapsto \{1, 2, 3\}, z \mapsto \{1, 2\}]}$ modellje a formula magjának.
7. $\exists x \forall y (f(x, y) = x \wedge f(y, x) = x)$
8. $\forall x \exists y (f(x, y) = a \wedge f(y, x) = a)$
9. Indirekt módomban igazolható. Ha $u_1, u_2, \dots, u_n = u_1$ kör lenne $I(p)$ gráfjában, akkor a tranzitivitás többszöri felhasználásával azt kapnánk, hogy $I(p)(u_1, u_1)$ is teljesül, ellentmondva F -nek.

12. Néhány lehetséges megoldás

- A 9. feladat F formulájához még adjuk hozzá, hogy $\wedge \forall x \exists y p(x, y)$
- A 9. feladat F formulájához még adjuk hozzá, hogy $\wedge \forall x p(x, f(x))$
- Ld. Iván Szabolcs 1. gyak. VI. feladat. <http://www.inf.u-szeged.hu/~szabivan/download/feladatok1.pdf>
- Fogalmazzuk meg, hogy p olyan lineáris rendezés, amelyben nincs maximális elem.